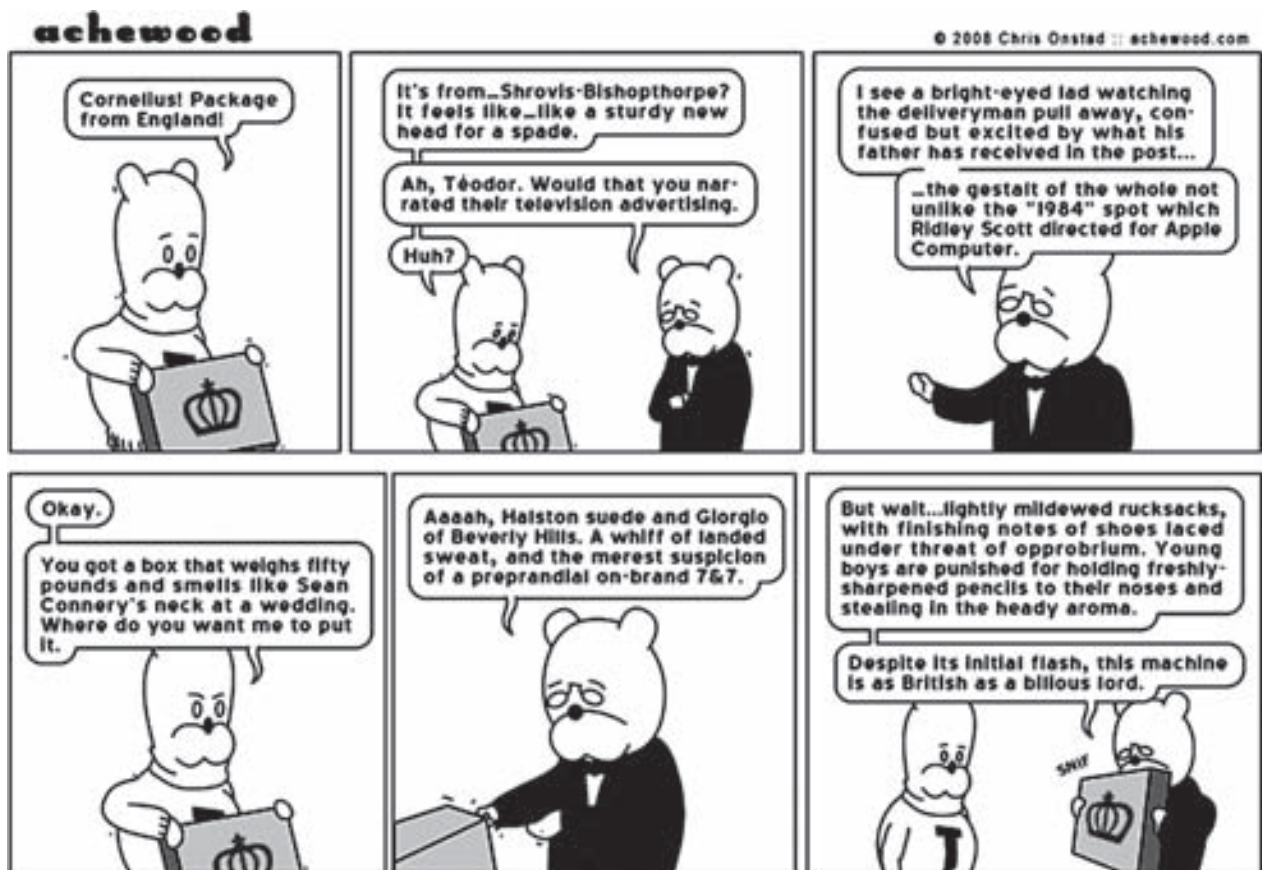

OMITUISTEN OTUSTEN KERHO

Otto Sinisalo

Chris Onstadin Achewood on englanninkielistä nettisarjakuvaa parhaimmillaan.

Englanninkielisen nettisarjakuvan kentässä Achewood on todellinen aarre. Se on aarre, joka on piilotettu itseään toistavien videopeliihiteisten strippisarjakuvien, keskinkertaisten ihmissuhdesarjojen, mielikuvituksettomien popkulttuuriparodioiden ja itsensä liian vakavasti ottavien eläinsarjakuvien keskelle. Nettisarjakuvantekijä on vapaa yleisön toiveista ja kustantajien vaatimuksista; vapaa tekemään sarjakuvastaan näköisensä. Silti englanninkielisestä nettisarjakuvasta on vaikea löytää todellista omaperäisyyttä. Merkittävä osa ilmestyvistä sarjakuvista seuraa 90-luvulla aloittaneiden, Penny Arcaden kaltaisten pioneerien mallia. Ne

liikkuvat usein esikuviaan kömpelömmiin tymeään tutussa popkulttuurin ajan hengessä ja kommentoivat sitä ironisesti. Niitä erottaa sanomalehtien sarjakuvasivuja vuodesta toiseen tylsistyttävistä stripeistä ainoastaan suuremmat vapaudet sisällön suhteen ja kapeammin rajattu aihepiiri.

Juuri tämän vuoksi Achewood on niin arvokas. Achewood on kirjaimellisesti verraton. Mitään sen kaltaista ei yksinkertaisesti ole.

Siksi Achewoodista kirjoittaminen on vaikeaa. Sitä ei voi suoraan verrata mihinkään yhteen teokseen missään mediassa. Erilaisia mahdollisia vertailukohtia vapaasti yhdistelemällä päätyy merkilleisiin määritelmiin. Ethan ja Joel Cohenin ohjaama Nalle Puh -elokuva. Charles Bukowskin Karvinen. Robert Johnson laulamassa Gary Larsonin sanoittamaa bluesia.

Achewoodin kaupunkia asuttaa kir-

java joukko olioita alkoholistikissoista puhuviin pehmoeläimiin ja murrettavääntäviin peltirobotteihin. Achewood on nyrjähtänyt pala aurinkoista amerikkalaista suburbiaa yhdistettynä Puolen hehtaarin metsään. Maagisrealistinen miljöö toimii paikkana Onstadin oudoille tarinoille, joissa arkipäivää voi olla vaikkapa kuumatka, bileet vessassa tai iltapäiväajelu Trent Reznorin "Epätoivon Volvossa". Onstadin tarinat vaihtelevat vaivattomasti alapäähuumorista satiiriin ja paikoin jopa terävään havainnointiin ihmisistä ja ihmissuhteista.

Teknisesti Achewood on harvoin erityisen kiinnostava. Sarjakuvan mustavalkoista ulkoasua voisi kohteliaasti kuvailla "funktionaaliseksi". Onstadin karu tietokoneviiva ei ole juuri vuosien saatossa vetreytynyt, vaikkakin hän toisinaan kokeilee hauskaasti ruutusommitelmilla ja väreillä. Tammikuussa 2008 julkaistussa "The

Kerrontatekniikkaa lainaamassa.

Old Cement Bridge”-stripissä Onstad lainaa kerrontatekniikkaa suoraan Chris Warelta, mutta tekee kokonaisuudesta tunnistettavasti omansa. Onstadin – ja Achewoodin – ääni kuuluu läpi.

Ja äänestä on lopulta kysymys: mikään sarjakuva ei kuulosta samalta, kuin Achewood. Onstadin huumori ja tarinat ovat hahmoveroisia. Vuosien varrella Achewoodin asukkaat ovat kehittyneet hahmoiksi, jotka absurdeista lähtökohdistaan vaikuttavat todellisilta. Onstadin silmäkääntötempu on saada lukijat uskomaan, että Achewoodissa on elämää myös sarjakuvastriippien ulkopuolella. Kun “kamera” stripin päätyttyä kääntyy pois kuvaamasta hahmoja, tuntuu siltä, että ne jatkavat eloaan silloinkin, kun lukija ei niitä näe. Onstad ruokkii tätä illuusiota nokkelasti ylläpitämällä kunkin päähahmon omaa blogia, joihin ne tunnistettavasti toisinaan kirjoittavat kuulumisiaan. Tällainen kokeilu paitsi laajentaa Onstadin luomaa maailmaa, myös kokeilee nettisarjakuvan rajoja innovatiivisesti.

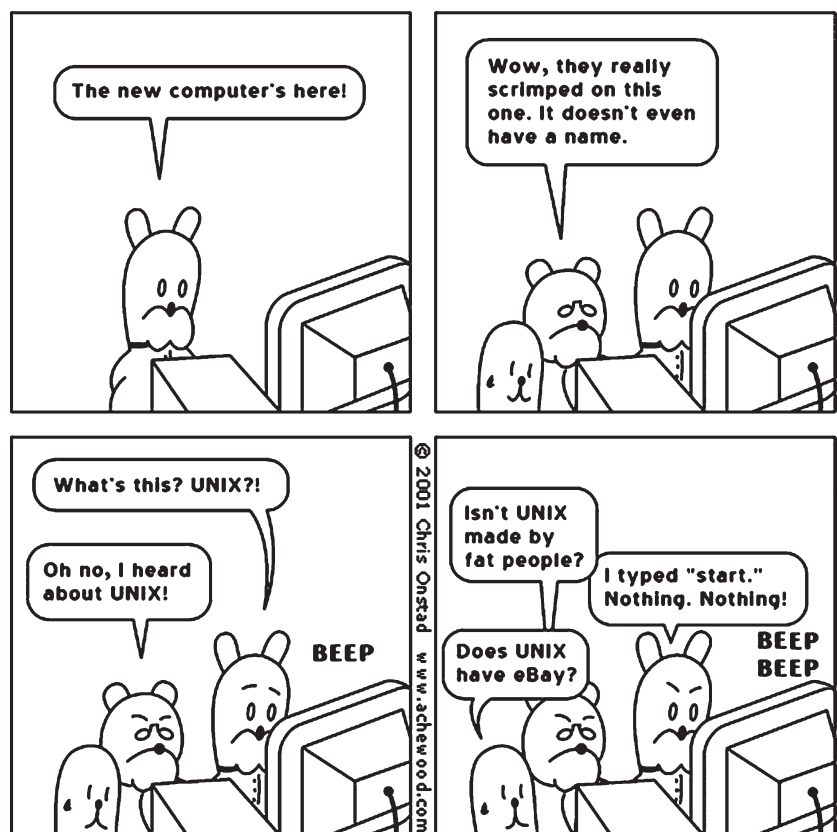
Achewoodin huumori syntyy siitä tavasta, jolla hahmot tunnistettavasti reagoivat niihin arkipäiväisiin ja fantastisiin tilanteisiin, joihin Onstad ne laittaa. Vuodesta 2001 alkaen ilmestyneen Achewoodin hahmogalleria on vuosien saatossa paisunut kookkaaksi ja hahmot kasvaneet paljon pelkkää karikatyyriä suuremmiksi. Eräänlaisina päähahmoina toimivat kissat Ray ja Roast Beef, edellinen martinilasi kädessä svengaava impulsiivinen hannuhanhi, toinen kroonisesti masentunut introvertti. Lisäksi Achewoodin kaduilla nähdään muiden muassa turhautunut kirjailijateddykarhu Cornelius, ryyppävä Lyle-pehmoitiikeri, pedanti Teodor ja viisivuotias Philippe-saukko. Palataksemme ääneen, Onstad kirjoittaa paljon dialogia, mutta saa jokaisen hahmon kuulostamaan juuri itseltään. Philippe on tunnistettava lapsellisessa uteliaisuudessaan. Samoin samastuttavia ovat Roast Beefin epäilevät ja neuroottiset sisäiset monologitkin.

Onstadin kirjoittaman dialogin lennokka sisältö yhdistettynä tekstin aseteltuun ja hahmojen yksinkertaiseen mutta toimivaan elekieleen saa lukijan uskomaan näihin absurdeihin otuksiin.

Achewoodin ansiot eivät ole jääneet huomiotta, merkittävimpiä saavutuksena ykkössija Time-lehden vuoden 2007 parhaiden sarjakuvromaaniin listalla. Onstad on julkaissut itse kahdeksan Achewood-kokoelman, Achewood-keittokirjan sekä – jatkaen sarjakuvan metatasailla leikkimistä – kaksi Nice Pete -sarjamurhaajahahmon kirjoittamaa romaania ja useita Roast Beefin toimittamia fanzineita.

Englanninkielisten nettisarjakuvien sekasortoisesta massasta on vaikea erottaa tekijöiden yksittäisiä ääniä. Osittain tämä johtuu siitä, että tekijöitä on niin paljon, mutta enimmäkseen synnä on se, että aidosti yksilölliset äänet ovat harvinaisuus kierrätykseen ja helppoihin nauruihin keskittyvässä nettisarjakuvakulttuurissa. Chris Onstadin ääni kuitenkin kuuluu kirkkaana. Parhaimmillaan sen voi todellakin kuulla: parasta aikaa omituiset otukset häärivät askareissaan Achewoodissa, vaikka emme sitä näekään, ennen kuin Onstad piirtää uuden stripin.

www.achewood.com

Sarjan alkuvaiheita. Nörttihumori kukkii.